

Peter Alma en de praktijk van een zelfstandig curator

31 JANUARI 2017

Het jaar is nog steeds vers en de allereerste bijeenkomst van de VNK is al in kannen en kruiken. Op vrijdag 27 januari stond in Museum Arnhem een team van twintig enthousiaste zelfstandige kunsthistorici paraat voor een bezoek aan de tentoonstelling Peter Alma. Drie zalen tonen de aanvliegroete van zelfstandig curator Marieke Jooren. Zij gaf die middag op inspirerende wijze inzicht in het diverse materiaal van kunstenaar Peter Alma, van autonoom werk tot houtsneden en van beeldstatistiek tot grootse muurschilderingen.

Het speerpunt van deze middag was niet alleen de inhoud, maar ook de wijze waarop Marieke de tentoonstelling had vormgegeven. Vaker dan voorheen vragen musea zelfstandig opererende kunsthistorici naar hun kennis en kunde. Het inhoudelijk verzorgen van een tentoonstelling (met begeleidende publicatie) spreekt dan zeer tot de verbeelding, omdat juist dan het volledige spectrum van onderzoek tot presentatie tot uitdrukking komt. De vraag 'hoe doe je zo iets?' was dan ook als eerste gesteld.

Hoewel we afgelopen september in het Kunsthistorisch Instituut in Den Haag nog een workshop hadden georganiseerd met als uitgangspunt het omzetten van eigen onderzoek naar een tentoonstellingsproject, blijkt de realiteit van freelance opdrachten toch vaker andersom te liggen. Zelfstandige kunsthistorici sluiten geregeld aan bij lopende projecten in musea, zoals bleek uit de ervaringen van enkele deelnemers. Marieke werd door Museum Arnhem gevraagd om het hele tentoonstellingproject te realiseren – dus naast het concept en boek ook aspecten als bruiklenen en de vormgeving. Dit totaalpakket kan een druk en onderbezet museum node gebruiken.

De kracht van zelfstandige kunsthistorici is dan ook dat ze als vliegende keep kunnen opereren. Ze kunnen bovendien net iets kritischer en onafhankelijker naar een collectie of museumaanpak kijken, iets wat zeker ten gunste kan zijn van – in dit geval – de realisatie van een tentoonstelling. Die afstand, het nooit volledig behoren tot een vaste werknemersclub, wierp ook de vraag op of dit werk niet soms wat eenzaam is. Een goed punt waar iedere zpp'er zich wel eens in herkent. Na de rondleiding was op de netwerkborrel gelukkig weinig sprake van zelfstandige eilandjes en werd er met enthousiasme ervaringen uitgewisseld. We hopen als VNK-sectie Zelfstandige Kunsthistorici hierop dus een mooi antwoord op hebben: kom naar onze bijeenkomsten!

Voor Helewis Berger was het de laatste activiteit als sectiebestuurslid. Veel dank voor haar spirit en organisatie en we wensen haar veel geluk als conservator 19de- en begin 20ste-eeuwse kunst in Het Noordbrabants Museum. Ons team is inmiddels versterkt door zelfstandig

kunsthistoricus Samantha Hoekema. Zij is eigenaar van Sam Art Mediation, waarvoor ze onder meer werkzaam is voor de Nederlandse Galerie Associatie.

